

от проф. д-р Румен Николаев Калчев, Икономически университет – Варна, катедра „Бизнес, инвестиции, недвижими имоти”, професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Икономика и управление (човешки ресурси в строителството)”

Относно: Конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент” в професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Икономика и управление (Устройство на територията)”. Стаповището е изгответо на основание заповед за назначаване на научно жури на Ректора на ИУ-Варна № РД-06-155 от 20.09.2022 г. и решението от първото заседание на научното жури, проведено на 27.09.2022 г.

Данни за конкурса: Конкурсът за заемане на академичната длъжност „доцент” е в област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност Икономика и управление (Устройство на територията). Той е обявен за нуждите на катедра „Бизнес, инвестиции, недвижими имоти” към Стопански факултет на Икономически университет - Варна. Обявата за конкурса е публикувана в Държавен вестник, бр. 57/22.07.2022 г.

Кандидат по конкурса: Кандидат по конкурса е гл. ас. д-р Анна Живкова Господинова.

Общо описание на представените научни трудове: Общийят брой на публикациите на гл. ас. д-р Анна Живкова Господинова, с които тя участва в конкурса за „доцент” е 31. От тях 13 (42%) са самостоятелни, а по-голяма част - 18 (58%) – в съавторство, което е доказателство за умението на кандидата да работи в екип. Общийят обем на научната

продукция е 531 страници. Девет от публикациите са в чужбина. Видовото разнообразие на научната продукция обхваща:

- Монографии - 4 (1 самостоятелна и 3 в съавторство) с общ обем 215стр.;
- Студии – 1 самостоятелна с обем 24 стр.;
- Научни статии – 10 (5 самостоятелни и 5 в съавторство) с общ обем 91 стр.;
- Научни доклади – 13 (6 самостоятелни и 7 в съавторство) с общ обем 72 стр.;
- Учебници и учебни помагала – 3 в съавторство с общ обем 129 стр.

Оценката на представената по конкурса научна продукция показва, че в нея преобладава обемът на монографиите, студиите и статиите – 330 стр. (62%), което е израз на натрупаните изследователски опит и знания, а също така е доказателство за зрелостта и подготвеността на кандидата за доцент. Представените трудове отговарят на изискуемите количествени критерии за заемане на академичната длъжност „доцент“ съгласно ЗРАСРБ, ГПЗРАСРБ и Правилника за развитие на академичния състав в ИУ-Варна. Всички публикации са включени в системи за индексиране, рефериране и оценяване, а една е индексирана в SCOPUS. Видни са 20 на брой цитирания на 13 научни публикации с участието на кандидата за доцент.

Кандидатът в конкурса има самостоятелен монографичен труд със заглавие „Териториално разрастване на населените места в България – съвременни измерения и управленски политики“, който е публикуван в специализирано научно издание.

По представените за оценяване материали не намерих доказателства за наличие на плагиатство.

Запознавайки се с научните изследвания на гл. ас. д-р Господинова се убедих, че те са задълбочени, теоретично аргументирани и с

практическа насоченост. Преценявайки качествата на публикациите, считам, че те изцяло отговарят на професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност Икономика и управление (Устройство на територията).

Обща оценка на учебно-преподавателската работа: Учебно-преподавателската работа на гл. ас. д-р Анна Господинова може да се окачестви като съответстваща на научните ѝ интереси. В ОКС „Бакалавър“ тя води лекции и упражнения по дисциплините „Устойчиво развитие на градовете“, „Местно управление и самоуправление“, „Устройство на територията“, „Кадастр и имотен регистър“ и „Благоустройство“. В ОКС „Магистър“ преподава дисциплините „Устройство на територията и инвестиционен процес“ и „Урбанистика“. Общата аудиторна натовареност за периода 2020/21 и 2021/22 г. е 900 ч., редуцирани в упражнения в ОКС „бакалавър“ и 200 ч. в ОКС „магистър“. В практиката си на преподавател използва съвременни методи на преподаване. Гл. ас. Господинова работи активно със студенти като участва в изпитни комисии, осъществява научно ръководство и рецензиране на бакалавърски и магистърски дипломни работи, практическо обучение на студенти, организира тьюторски срещи и др.

След 2010 г. кандидатът за доцент участва на различни позиции в изпълнението на 4 научноизследователски проекта. Осъществява и международна преподавателска дейност - изнасяне на лекции по програма „Еразъм“ в Португалия през м.май 2019 г. Участва като лектор по теория и практика в курсове за обучение по професията „брокер“ в НСНИ.

Всичко това показва, че кандидатът по конкурса има необходимия преподавателски опит и степен на подготвеност за заемането на академичната длъжност „доцент“.

Идентифициране на научните приноси: Основните научни приноси на кандидата за академичната длъжност „доцент“ са

концентрирани в три основни направления: териториално устройство, строителен бизнес и бизнес с недвижими имоти. Монографията „Териториално разрастване на населените места в България – съвременни измерения и управлениски политики” има характер на хабилитационен труд. Тя е публикувана в изд. „Наука и икономика” и заема централно място сред публикациите. В нея и в други публикации според мен могат да се откroят някои приносни моменти като:

1. Дефиниране, обогатяване и усъвършенстване на теоретико-методологичната база в контекста на териториалното разрастване на населените места в България.
2. Създаване на модел от т. нар. „смесен тип”, съчетаващ твърдото и гъвкавото функционално зониране на урбанизираните територии.
3. Предложен модел за използване на земята в големите градове в България.
4. Предложени алтернативи за развитие на територията на малките общини.
5. Предложен модифициран целочислен модел за максимизиране на доходността от инвестиции в пакети от недвижими имоти.
6. Оценка на предимствата от строителството на сгради, функциониращи на самозахранващ се принцип и предложения за стимулиращи мерки в тази насока и др.

Всички приносни моменти не могат да бъдат детайлно обхванати в това становище, но правят впечатление също изследванията на автора във връзка с влиянието на стадионите у нас върху развитието на териториите, допълването на някои аспекти, относящи се до информационното осигуряване на реалността на цените на пазара на недвижима собственост и др.

Критични бележки, въпроси и препоръки: Към бъдещата дейност на гл. ас. д-р Господинова мога да отправя следните препоръки:

1. Да продължи публикуването в индексации и реферирации издания, в т.ч. и в чужбина с цел научно и академично израстване.

2. Да потърси по-силна практическа реализация на натрупаните знания и способности чрез бизнесориентирани инициативи.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Направеният анализ на квалификацията, научноизследователската и преподавателската дейност на гл. ас. д-р Анна Живкова Господинова, нейното професионално развитие и научни постижения в областта на териториалното устройство, строителния бизнес и бизнеса с недвижими имоти ми дават основание да дам **положителна оценка** за цялостната дейност на кандидата. Изпълнени са чл.24 от ЗРАСРБ, чл.53 от ППЗРАСР и изискванията на Правилника за развитието на академичния състав в ИУ-Варна за заемане на академичната длъжност „доцент”.

На основание на горепосоченото предлагам на уважаемите членове на Научното жури по конкурса да изберат гл. ас. д-р Анна Живкова Господинова за заемане на академичната длъжност „доцент” по професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Икономика и управление (Устройство на територията)“.

Варна, 11. 10. 2022 г.

Заличена информация съгласно
член на научно жури.....
ззлд и регламент (ЕС) 2016/ 679

(проф. д-р Румен Калчев)

СТАНОВИЩЕ

по конкурс за заемане на академична длъжност „Доцент“
обявен от Икономически университет – Варна

1. Обща информация

Изготвил становището: проф. д-р Росен Николаев, преподавател в катедра „Статистика и приложна математика“ при Икономически университет – Варна (ИУ – Варна), професор по Професионално направление 3.8. Икономика.

Основание за даване на становище по конкурса: становището е изготовено въз основа на заповед на зам.-ректора по НИДРК №06-155/20.09.2022 г. за състав на Научно жури по конкурс за заемане на академична длъжност „Доцент“ и решение на Научното жури от 27.09.2022г.

2. Данни за конкурса

Конкурсът за заемане на академичната длъжност „Доцент“ в ОВО 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Икономика и управление (Устройство на територията)“ е обявен за нуждите на катедра „Бизнес, инвестиции, недвижими имоти“, Стопански факултет при ИУ – Варна и е оповестен в ДВ бр.57/22.07.2022 г.

3. Кандидат по конкурса

Единствен кандидат в конкурса е гл. ас. д-р Анна Живкова Господинова, преподавател в катедра „Бизнес, инвестиции, недвижими имоти“ при ИУ – Варна от 2009 г.

4. Общо описание на представените научни трудове след последната процедура (съответствие на изискванията по чл. 62, т. 3 във връзка с чл. 71 от Правилника за развитие на академичния състав в Икономически университет – Варна)

Гл. ас. д-р Анна Господинова представя всички необходими документи, които доказват, че тя категорично изпълнява както

Минималните национални изисквания за придобиване на академична длъжност „Доцент“, така и изискванията за заемане на тази длъжност в ИУ-Варна.

За участието си в конкурса гл. ас. д-р Анна Господинова представя монографичен труд със заглавие „Териториално разрастване на населените места в България – съвременни измерения и управленски политики“, публикуван в специализирано научно издание, а именно Библиотека „Проф. Цани Калянджиев“ в ИУ-Варна. Рецензиран е от две хабилитирани лица и е обсъден на заседание на първично звено. Отговаря на всички изисквания, за да послужи за участие в конкурса за заемане на академична длъжност „Доцент“. Посветен е на актуална тема, която изцяло съответства на научната специалност на конкурса. Считам, че монографичният труд на гл. ас. д-р Анна Господинова е едно задълбочено научно изследване, написано на необходимия висок академичен стил и съдържа съществени научни и приложни приноси.

Мога да оцена високо така също и всички останали публикации на участника в конкурса, които също разкриват потенциала му за продължаващо научно развитие. Проблемите, изследвани в тези публикации, са свързани с устройството на територията и решават различни научни и практически проблеми.

По отношение на удовлетворяването на минималните национални изисквания може да се каже следното. Представените публикации се оценяват на 232,4 точки при изискуеми 200 точки. Структурата на публикациите е разнообразна, представени са участия в монографии, студии, статии и доклади. Кандидатът отчита публикации в страната и в чужбина, в това число и една публикация в базата данни Scopus. Представени са цитирания, които се оценяват на 150 точки, при условие, че необходимият минимум е 50 точки.

По отношение на удовлетворяване на изискванията за заемане на академична длъжност „Доцент“ в ИУ-Варна мога да кажа, че представената разнообразна по структура научна продукция на участника в конкурса се оценява на 95,8 точки за доклади при необходими 30 точки и 86,6 точки за статии и студии при необходими 80 точки.

Вижда се, че участникът в конкурса напълно покрива, а в някои направления и значително надвишава, всички изисквания за заемане на академична длъжност „Доцент“.

На база представените публикации мога да твърдя, че гл. ас. д-р Анна Господинова е научен работник и изследовател, който умее както да прави собствени изследвания, така и да работи в екип. Умее да открива проблеми в теорията и практиката, свързана с устройството на територията и да предлага адекватни, научнообосновани решения на тези проблеми.

**5. Обща оценка на учебно-преподавателската работа
(съответствие на изискването по чл. 62, т. 2 във връзка с чл. 71 от Правилника за развитие на академичния състав в Икономически университет – Варна)**

Гл. ас. д-р Анна Господинова е преподавател в ИУ – Варна от 2009 г., като от 2011 г. заема академична длъжност „Главен асистент“. Представената справка за учебна натовареност през последните две години показва, че тя е провела занятия в лекции и упражнения, в ОКС „Бакалавър“ и ОКС „Магистър“, по редица дисциплини като Устройство на територията, Устойчиво развитие на градовете, Урбанистика и други, които както се вижда са също тясно свързани с научната специалност на конкурса за засмане на академична длъжност „Доцент“. В тази насока трябва да се оцени високо и фактът, че гл. ас. д-р Анна Господинова представя участия в три учебника, което също показва едно сериозно отношение към учебно-преподавателската работа. Свидетелство за активното участие на участника в конкурса в учебния процес на университета са и редица отчетени дейности като научно ръководство на над 60 дипломанти, рецензиране на над 80 дипломни работи, участие в тюторната система на университета, ръководител на практическо обучение, различни участия в програма Еразъм и програма Сеерпс, организиране на посещения в практиката и публичната администрация и др.

Гл. ас. д-р Анна Господинова е участвала в 4 научноизследователски проекта в ИУ – Варна, три от които са успешно приключили, а един е текущ. Член е на 8 наши и чужди редакционни колегии и е рецензирана 4 научни статии за списания индексирани в Web of Science.

Академичната кариера на гл. ас. д-р Анна Господинова е съпътствана и с много активно участие в различни дейности в практиката, което също трябва да се оцени високо. В професионалното си развитие е посочила работа в различни организации като оценител на недвижими имоти. Свързани с това постижения са участието й на позиция Външен оценител при оценката на административното съответствие и допустимостта, техническата и финансовата оценка на 4 проектни предложения и участието й в разработването на Общия устройствен план на Община Суворово (одобрен с Решение №13-182/30.11.2018 г. на Общински съвет гр. Суворово) (автор на част „Икономика“, 2014 г.).

Всичко казано до тук дава основание да бъде високо оценена учебно-преподавателската и практико-приложна работа на гл. ас. д-р Анна Господинова.

6. Идентифициране на научните приноси

Считам, че представената от кандидата в конкурса справка за научните и научно-приложните приноси напълно коректно отразява действителните постижения на гл. ас. д-р Анна Господинова, които се откриват в нейните публикации. Приемам и потвърждавам наличието на всички приноси, обособени в пет направления. Положително може да се оцени фактът, че всички приноси са тясно свързани с научна специалност „Икономика и управление (Устройство на територията)“, а именно: териториално разрастване на населените места в България; устройствено планиране и управление на териториите, устойчиво и интегрирано градско развитие и регионално планиране; развитие териториите на малките общини в България; влияние на стадионите в България върху социално-икономическото развитие на териториите; строителен бизнес, бизнес с недвижими имоти и социална инфраструктура.

Трябва да се отбележи и оцени положително това, че по отношение на приносите на кандидата в конкурса са обособени две направления – приноси с теоретичен характер и приноси с научно-приложен характер. Това е потвърждение за способността на гл. ас. д-р Анна Господинова да осъществява задълбочени, широкоспектърни и реално приложими изследвания с научен и приложен характер.

Не на последно място трябва да се оцени високо и наличието на приноси по отношение на обогатяване съдържанието на учебници, което потвърждава способностите на участника в конкурса да се утвърди като авторитетен университетски преподавател.

7. Критични бележки, въпроси и препоръки

При внимателното запознаване с представените документи от участника в конкурса установих, че напълно удовлетворява Минималните национални изисквания за заемане на АД „Доцент“ и изискванията за заемане на АД „Доцент“ в ИУ-Варна, дори в много отношения тези изисквания са значително надвишени. Предвид това нямам критични бележки и препоръки. Мога да отправя единствено пожелание към кандидата в конкурса да продължи своите научни изследвания и да реализира още много задълбочени и значими публикации в областта на устройството на територията, в това число и в издания в Scopus и Web of Science.

8. Заключение. Като обобщение на представеното становище и предвид това, че е констатирано изпълнение както на Минималните национални изисквания за придобиване на академична длъжност „Доцент“, така и изискванията за заемане на тази длъжност в ИУ-Варна, изказвам категоричното си изцяло положително становище и предлагам на уважаемите членове на Научното жури да гласуват ЗА заемане на академична длъжност „Доцент“ от кандидата в конкурса гл. ас. д-р Анна Господинова.

20.10.2022 г.
гр. Варна

Заличена информация съгласно
ззЛД и регламент (ЕС) 2016/ 679
Изготвил становището: .....
/проф. д-р Росен Николаев/

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Драгомир Желчев Стефанов

относно резултатите и приносите на гл. ас. д-р Анна Живкова Господинова,
кандидат в конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“
по ПН 3.8 Икономика, научна специалност „Икономика и управление“ (Устройство на
територията), обявен в ДВ, бр. 57 от 22.07.2022 г.

1. Обща информация.

Изготвил становището: доц. д-р Драгомир Желчев Стефанов, редовен преподавател в катедра „Недвижима собственост“ при Бизнес факултета на УНСС – София, научна специалност „Икономика и управление“.

Основание за даване на становището: Заповед на Зам.-Ректора по НИДРК на ИУ-Варна № РД-06-155/20.09.2022 г., гр. Варна за назначаване на научното жури и Решение на научното жури от 27.09.2022 г. за определяне на рецензенти и изготвяне на становища.

2. Данни за конкурса.

Конкурсът за заемане на академичната длъжност „доцент“ в област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки по ПН 3.8 Икономика, научна специалност „Икономика и управление“ (Устройство на територията) е обявен за нуждите на катедра „Бизнес, инвестиции, недвижими имоти“ към Стопанския факултет на Икономически университет – Варна в ДВ, бр. 57 от 22.07.2022 г. **Спазени са всички изисквания на ЗРАСРБ** по неговото обявяване.

3. Кандидат по конкурса.

Единственият кандидат в конкурса гл. ас. д-р Анна Живкова Господинова изпълнява минималните национални изисквания за заемане на академична длъжност „доцент“ и изискванията за заемане на академична длъжност „доцент“ в ИУ-Варна (на осн. чл.2б, ал. 5 на ЗРАСРБ).

Анна Господинова е завършила последователно бакалавърска (2004 г.), магистърска (2005 г.) и докторска (2010 г.) степен на обучение в ИУ-Варна в специалности, водени от катедра „Икономика и управление на строителството“ (сегашно наименование „Бизнес, инвестиции, недвижими имоти“). От 2009 година до сега, последователно е хоноруван асистент (2009-2010), асистент (2010-2011) и главен асистент (2011 до сега) в катедрата, като в периода 2012-2015 година е и заместник директор на Центъра за магистърско и дистанционно обучение в ИУ-Варна.

От 2006 година е лицензиран Оценител на недвижими имоти, като практикува в дружествата „Явлена Импакт“, „Палад“, Община Каварна и „Арко Имоти“.

От 2017 година е лектор в курсове за брокери на недвижими имоти, организирани от Националното сдружение Недвижими имоти.

4. Общо описание на представените научни трудове след последната процедура.

Гл. ас. д-р Анна Господинова публикува систематично и успешно научните си изследвания на български, руски и английски езици, както самостоятелно, така и в съавторство с други изявени автори. Тя участва в конкурса с 31 броя научни публикации в общ обем от 531,6 страници лично участие. Сред тях – 1 самостоятелна и 3 броя монографии в съавторство, една самостоятелна студия, 10 броя научни статии (5 от тях самостоятелни), 13 доклада от научни конференции (6 от тях самостоятелни) и 3 броя учебници в съавторство с други авторитетни изследователи. От тези публикации, 9 са публикувани в чужбина – една монография, 4 статии и 4 научни доклада.

Съдържанието и тематичната насоченост на представените публикации на кандидата показват цълно съответствие между профила му и изискванията на конкурса. Повечето от публикациите са пряко свързани с научната специалност на конкурса и разглеждат различни аспекти на устройството на територията, урбанизацията, устойчивото използване на земята, развитието на градовете и крайградските райони, териториалното разрастване на населените места и други. Два доклада и една статия има посветени на развитието на спортна инфраструктура за развитие на професионален футбол в нашата страна. Други две публикации целят да се разкрият възможностите за приложение на таймшър продукта в Приморските области на България. Като цяло, всички научни публикации на кандидата са в областта на икономиката и управлението на недвижимите имоти, и отговарят на профила на обявения конкурс.

Основната монография на гл. ас. д-р Господинова е публикувана през 2021 година на тема „**Териториално разрастване на населените места в България - съвременни измерения и управленски политики**“. В нея авторът анализира противящите процеси на разрастване и застрояване на територията на някои населени места в България през последните години, което води до редица негативни последици – икономически, социални, екологични и териториално-устройствени. Развива се тезата, че липсата на политика за регулиране и контролиране на тези процеси прави особено актуален въпроса за начина, по който се наблюдава, анализира и управлява териториалното разрастване на населените места.

В труда авторът предлага комплекс от нормативни, икономически и социални инструменти и механизми за регулиране на процеса на териториално разрастване на населените места в България, както и система за мониторинг, която включва: разработване и актуализиране на устройствените планове на населените места; промени в данъчното облагане на сгради, които са изградени върху неурбанизирана земя с променено предназначение; поемане на част от разходите за изграждане на инфраструктура в околоградските територии от инвеститорите; повторно използване на изоставени и неизползвани индустриски обекти, наречени „кафяви полета“ (Brownfield); реформи в транспортната политика и др.

В други свои трудове, авторът обосновава потребността от търсенето на алтернативни форми за административно териториално-преустройство и алтернативи за развитие на територията на малките общини в България. С цел да се постигне по-ефективно концентриране на ресурси за подобряване на развитието на общините се предлага окрупняване на някои общини, партньорство между отделни общини на принципа на кълстеризацията, както и създаване на кълстери вътре в самите общини.

5. Обща оценка на учебно – преподавателската работа.

През последните две години, гл. ас. д-р Анна Господинова има пълна учебна натовареност и е водила лекции и упражнения пред студенти в ОКС „Бакалавър“ по общо 5 учебни дисциплини: „Устойчиво развитие на градовете“, „Местно управление и самоуправление“, „Устройство на територията“, „Кадастър и имотен регистър“ и „Благоустройството“. В ОКС „Магистър“ Господинова води занятия по две дисциплини: „Урбанистика“ и „Устройство на територията и инвестиционен процес“.

Всички водени от кандидата дисциплини са пряко свързани с темата на обявения конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“, както и с фокуса на основната част от научните ѝ публикации. Това от една страна обосновава необходимостта от провеждането на конкурса за цели на катедра „Бизнес, инвестиции, недвижими имоти“ при ИУ-Варна, а от друга ми дава основание да считам, че кандидатът категорично отговаря на изискванията за заемане на академичната длъжност по тази научна специалност.

6. Идентифициране на научните приноси

В приложената към документите по конкурса справка за научните и научно-приложните приноси на кандидата, д-р Анна Господинова посочва пет групи приносни моменти, а именно:

- 1) *Комплексно и завършено научно-теоретично и научно-приложно изследване, свързано с териториалното разрастване на населените места в България.* Изяснена е същността и е усъвършенствана терминологията в контекста на териториалното разрастване на населените места, като са очертани причините и факторите, влияещи върху тези процеси. Предложена е система за мониторинг, подходяща за всички управленски равнища със съответна методика за оценка;
- 2) *Теоретично и научно-приложно изследване на устройственото планиране и управление на териториите, устойчивото и интегрирано градско развитие, и регионално планиране.* В тази връзка се предлага модел от смесен тип за функционално зониране и такъв за използване на земята в големите градове на България. Разработен е проект за усъвършенстване на Интегрираната информационна система за кадастър и имотен регистър в страната. Изследвано е състоянието на урбанизираните територии в нашата страна и други от ЕС;
- 3) *Теоретични и практико-приложни приноси по отношение развитието на териториите на малките общини в България;*

- 4) *Проучване на влиянието на стадионите в България върху социално-икономическото развитие на териториите.* В тази връзка е модифициран един от моделите, отразяващ връзката между изграждането на стадиони за професионален спорт и икономическото развитие на териториите. Изследвани са социално-икономическите ползи от процесите по изграждане, реконструкция и стопанисване на стадионите за футбол в страната, както и ролята и отговорността на публичните власти в този процес;
- 5) *Теоретични и научно-приложни изследвания на строителния бизнес, бизнеса с недвижими имоти и социалната инфраструктура.* Очертани са предимствата и недостатъците на таймшърт бизнеса с недвижими имоти у нас, както и на платформата Laris MLS на имотния пазар. Конструиран е модифициран целочислен модел за максимизиране на доходността от инвестициите в пакети от имоти.

Приемам в голяма степен приносния характер на изложените научни и научно-приложни приноси.

7. Критични бележки, въпроси и препоръки.

Наред с многото положителни страни на кандидата и характеристики на научните трудове, с които участва в конкурса, могат да бъдат изведени и някои критични бележки и препоръки към бъдещата му творческа дейност.

Така например, може да се помисли върху по-конкретното и ясно формулиране на научните приноси на отделните публикации, особено към техния приложен характер.

Една от препоръките ми за бъдещата научна работа на гл. ас. д-р Анна Господинова би била подготовката и издаването на авторско учебно пособие по дисциплината „Кадастър и имотен реестър“, която тя води самостоятелно пред студенти в редовна и дистанционна форма на обучение. На второ място, изследванията на автора по отношение на устройството на територията и разрастването на градовете да се обвържат с изследване на тенденциите на пазара на жилищни недвижими имоти в големите градове с цел практическо обосноваване на някои от предложените промени в данъчното облагане на сградите у нас.

Въпрос, подходящ за дискусия и по който си струва да се чуе мнението на д-р Господинова е свързан с една от тезите на самостоятелния ѝ монографичен труд по отношение на „липсата на политика за регулиране на разрастването на населените места в България“ и как тя вижда подобна регулация в бъдеще.

Направените бележки и препоръки в никакъв случай не омаловажават стойността на представените научни трудове и не променят общото ми положително мнение за качествата и работата на кандидата по конкурса.

8. Заключение:

Вземайки под внимание представените доказателства за резултатите от научната и академична дейност и приносите на кандидата, както и основавайки се на личните си впечатления от дългогодишното ни познанство, считам, че кандидатът в конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ по ПН 3.8 Икономика, научна специалност

„Икономика и управление“ (Устройство на територията), обявен в ДВ, бр. 57 от 22.07.2022 г. за нуждите на катедра „Бизнес, инвестиции, недвижими имоти“ в ИУ – Варна, гл. ас. д-р Анна Живкова Господинова отговаря на всички количествени и качествени изисквания на ЗРАСРБ за заемане на конкурсната длъжност и убедено гласувам „За“ присъждането на академичната длъжност „доцент“ от научното жури.

София, 25.10.2022 г.

Лична информация съгласно
ззЛД и регламент (ЕС) 2016/ 679

.....
(доц. д-р Драгомир Стефанов)

СТАНОВИЩЕ

Вх. № РДДО - 1291 / 24.10.2022

от проф. д-р Йорданка Христова Йовкова

относно конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ в област на висшето образование 3. „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Икономика и управление (Устройство на територията)“

1. Обща информация.

Изготвил становището: проф. д-р Йорданка Христова Йовкова, катедра „Недвижима собственост“, УНСС, научна специалност „Икономика и управление“ (Финансиране и инвестиции в недвижими имоти)

Основание за даване на становището: Заповед на Зам.-Ректора по НИДРК на ИУ-Варна № РД-06-155/20.09.2022 г., гр. Варна за назначаване на научното жури и Решение на научното жури от 27.09.2022 г. за определяне на рецензенти и изготвяне на становища.

2. Дани за конкурса.

Конкурсът за заемане на академичната длъжност „доцент“ в област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки по ПН 3.8 Икономика, научна специалност „Икономика и управление“ (Устройство на територията) е обявен за нуждите на катедра „Бизнес, инвестиции, недвижими имоти“ към Стопанския факултет на Икономически университет – Варна в ДВ, бр. 57 от 22.07.2022 г.

3. Кандидат по конкурса.

В обявения конкурс участва един кандидат – гл. ас. д-р Анна Живкова Господинова от катедра „Бизнес, инвестиции, недвижими имоти“ в ИУ, Варна. Професионалната и творческа биография на кандидата напълно отговарят на профила на професионалното направление и научната специалност. Образованието ѝ (след завършването на гимназиалния курс) и професионалната ѝ реализация са тясно и последователно свързани с ИУ, Варна – бакалавърска и магистърска степен, докторантura, асистент, главен асистент. Междувременно придобива и административен опит в центровете за магистърски и дистанционно обучение. От голямо значение за развитието ѝ е и придобиването на степен „лицензиран оценител на недвижими имоти“ (2006) и „оценител на земеделски земи“ (2005), както и практическия опит в тази сфера на дейност (от 2007 г. до сега). Същевременно тя осъществява популяризиране на знания и съдейства за повишаване на образователното равнище на работещите в сектора на имотите като участва като лектор в обучението, организирано от НСНИ, по професия „брокер“. От представената от кандидата справка-декларация е видно, че тя като преподавател и изследовател изпълнява напълно минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „Доцент“ – успешно е защитила дисертационен труд (2010), налице са необходимите, свързани с дисертационния труд публикации, представя самостоятелен

монографичен труд, има значителен брой научни публикации и цитирания.

4. Общо описание на представените научни трудове след последната процедура.

Гл. ас. д-р Анна Господинова участва в обявения конкурс с 37 научни публикации, представящи нейната изследователска дейност и включващи самостоятелен монографичен труд, участие в 3 колективни монографии, научна студия, научни статии и доклади. Всички публикации са включени в Националния референтен списък на издания с научно редактиране, поддържан от НАЦИД, а 20 от публикациите са в реферирани и индексирани научни издания. Като тематична насоченост и като научно съдържание публикациите са свързани с научната специалност на конкурса. Като обем те са напълно достатъчни. Съдържанието на публикациите очертава основните направления на изследователската дейност на кандидата – териториално устройство на населените места, градско планиране, устойчиво изграждане и развитие на градската среда, ефективни управленски политики в посочените направления и друга проблематика, пряко или косвено свързана с посочените основни направления. Проблемите, на които са посветени отделните публикации са разработени в дълбочина и в достатъчно широк обхват на много добро научно равнище, използван е ясен и точен научен стил и език. Засягат се актуални за науката и бизнес практиката въпроси, които в голямата си част присъстват ограничено/частично в българската специализирана научна литература. В това отношение показателна е самостоятелната монография, с която д-р Анна Господинова участва в конкурса. Това е авторско изследване с оригинален характер, добре структурирано с теоретична и аналитична част, както и съдържащо обосновани предложения с достатъчна конкретизация относно подобряването на управлението на процеса на разрастване на населените места в България. Както монографията, така и другите публикации на кандидата, показват високата степен на научна осведоменост на д-р Анна Господинова в изследваните основни направления, познаване в добра степен освен на чуждестранната литература също и на добрите чуждестранни практики, а също и на нормативната база в нашата страна, в редица други страни и европейското законодателство и нормативна уредба.

Публикациите на кандидата го характеризират като утвърден изследовател в посоченото изследователско поле, доказват убедително възможностите и способността му както за самостоятелна научна работа, така и за работа в екип.

5. Обща оценка на учебно – преподавателската работа.

Гл. ас. д-р Анна Господинова започва учебно-преподавателска си работа към катедра „Бизнес, инвестиции, недвижими имоти“ като хоноруван преподавател през 2009 г. От следващата 2010 г. тя продължава работата си в катедрата като редовен асистент, а от 2011 г. е главен асистент. За този период от време тя е навлязла в дълбочина в учебно – преподавателската практика и е натрупала достатъчно преподавателски опит, удовлетворяващ изискванията за заемане на академичната длъжност „доцент“. Освен семинарни занятия през последните години тя води и лекции пред студенти от ОКС „Бакалавър“ и от ОКС „Магистър“. Учебните дисциплини, по които води семинарни занятия, а през последните години и лекции, както в бакалавърска, така и в магистърска

степен, са свързани с основните направления на нейната изследователска дейност. Това дава възможност резултатите от научните изследвания да се използват в процеса на обучението на студентите. Споделянето, особено на емпиричните изследвания, става своеобразна форма на доближаване на процеса на обучението до бизнес практиката. В това отношение от значение е и участието на д-р Анна Господинова като лектор в обучението на представители на бизнеса с недвижими имоти в курсовете, организирани от НСНИ. То дава възможност за обмен на проблеми и мнения между науката и практиката и се използва за обогатяване и актуализиране на учебното съдържание на бакалавърските и магистърски учебни дисциплини. Същото се отнася и за практиката на д-р Анна Господинова в качеството ѝ на лицензиран оценител на недвижими имоти и на земеделски земи. Проблемите, търсенето и намирането на решения при реализирането на тази дейност разкриват възможности за обогатяване на учебното съдържание и доближаването му до бизнес практиката. Участието на гл. ас. д-р Анна Господинова в три учебника с по две самостоятелни глави допълва профила на кандидата за академичната длъжност „доцент“ като напълно изграден преподавател с много добра теоретична и практическа подготовка.

6. Идентифициране на научните приноси.

Запознаването с научната продукция на д-р Анна Господинова дава възможност да се идентифицират определени приноси с научен, научно-приложен и практико-приложен характер. Те са логично следствие от постигането на целите на нейните научни изследвания и реализираните научни и научно-приложни резултати.

Гл. ас. д-р Анна Господинова е представила подробна справка за научните си и научно-приложни приноси. Приемам принципно формулираните от кандидата приноси и приносни моменти. По мое мнение в систематизиран вид те биха могли да се обобщят в следните основни направления:

- Разработване на слабо засегната в българската специализирана литература проблематика, отнасяща се до разрастването на населените места и включваща запознаване, изясняване, обогатяване и конкретизиране на теоретични постановки, понятиен апарат, методологични и методични опорни точки от обхвата на посочената тематика, а именно – разрастване на населените места;
- Критичен анализ на значителна по обем чуждестранна литература по всички основни направления на изследователската работа на кандидата, чрез което тя разкрива и предоставя възможност за популяризиране, приемане и усвояване на актуални в европейски/световен мащаб явления, процеси, понятия, категории, проблеми и подходи за обосноваване на решения;
- Професионално и целенасочено прилагане на известни и адаптирани аналитични подходи и методи, чрез което в редица публикации е осъществена задълбочена диагностика на проблемни ситуации, напр. при разрастването на населените места, при функционалното зониране на неурбанизирани територии, при оценката на използването на земята, при развитието на териториите на малките общини, при изследване на взаимовръзката между сектора на имотите като цяло и социалната инфраструктура и др.;

- Проява на творчески подход и креативно мислене при адаптирането и модификацията на прилагани подходи, методи и модели , напр. при анализа и оценката на разрастването на населените места, при моделирането на връзката между изграждането на стадиони и икономическото развитие на териториите, при моделирането на максимизирането на доходността от инвестирането в пакети от недвижими имоти и др.;
- Точно формулиране и обосновано изразяване на собствено мнение и иновативно мислене по важни нови и/или дискусионни въпроси. На тази основа конструиране на оригинални логически и информационни модели, напр. за мониторинг на териториалното разрастване, смесен модел за функционално зониране, идея за интегрирана информационна система за кадастръра и за имотния регистър в България, метод за измерване на ефективността на използваните ресурси и др.

7. Критични бележки, въпроси и препоръки.

Нямам конкретни критични бележки, както в съдържателно, така и във формално отношение, по представените научни публикации и по цялата документация, свързана с провеждания конкурс.

В порядъка на бележки и препоръки мнението ми е, че би било удачно и полезно анализът на разрастването на населените места в България да се разшири/прерасне в сравнителен анализ на разрастването на населените места в България и избрани европейски страни. Считам също, че тъй като в публикациите на гл. ас. д-р Анна Господинова обосновано и правилно се изследват/анализират редица причинно-следствени връзки, това дава възможност в бъдещи изследвания научният инструментариум да се разшири с използването на математически, статистически и други съвременни аналитични и прогностични инструменти.

Към кандидата за заемане на академичната длъжност „Доцент“ имам следните въпроси:

- предвид актуалното състояние на разрастването на населените места в България и необходимостта от регулиране на този процес необходимо ли е разработването на национална стратегия за това и ако „да“ кои трябва да бъдат основните елементи на нейното изграждане;
- каква е ролята на ПЧП в регулирането на разрастването на населените места в България и какви проблеми биха възникнали при евентуалното й осъществяване.

8. Заключение

Научните публикации и представената във връзка с конкурса документация, включваща всички необходими доказателствени материали, показват убедително, че научноизследователската и учебно-преподавателска работа на гл. ас. д-р Анна Господинова може да бъде оценена положително. Тя я характеризират като утвърден в академичната общност изследовател и университетски преподавател, а чрез оценителската си практика и в качеството си на лектор извън университета тя има обществено признание и сред бизнес средите. По този начин тя допринася за издигане

на имиджа на Икономически университет, Варна и конкретно – на катедра „Бизнес, инвестиции, недвижими имоти“.

Казаното ми дава основание да гласувам убедено положително и да предложа на уважаемите членове на научното жури да гласуват положително гл. ас. д-р Анна Живкова Господинова да заеме академичната длъжност „Доцент“ в област на висшето образование З. „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Икономика и управление (Устройство на територията)“

26.10.2022 г.

Подпись:

Заличена информация съгласно
ззЛД и регламент (ЕС) 2016/ 679

/проф. Йорданка Йовкова/

по материалите, представени за участие в конкурс

за заемане на академичната длъжност „доцент“

по обявен конкурс от Икономически университет - Варна

1. Обща информация

Изготвил становището: доц. д-р Мария Радославова Станимирова, Икономически университет – Варна, професионално направление 3.8 „Икономика“ и научна специалност „Икономика и управление (селско стопанство)“.

Основание за даване на становище по конкурса: заповед N: РД-155 от 20.09.2022 г. на Зам.-ректор по НИДРК на ИУ-Варна

2. Данни за конкурса

Област на висше образование: 3.8. Икономика

Научна специалност: Икономика и управление (Устройство на територията)

Факултет и катедра, в които е обявен конкурса: Стопански факултет при Икономически университет - Варна, катедра „Бизнес, инвестиции, недвижими имоти“.

В конкурса за доцент, обявен в *Държавен вестник, бр. 57 от 22.07.2022 г.* и в интернет-страницата на Икономически университет - Варна, като единствен кандидат участва гл. ас. д-р Анна Живкова Господинова от ИУ-Варна.

3. Общо представяне на кандидата

Анна Живкова Господинова е завършила последователно бакалавърска, магистърска степен и ОНС „Доктор“ в катедра „Икономика и управление на строителството“ (сега „Бизнес, инвестиции, недвижими имоти“) в Икономически университет – Варна. Има 13 години академичен опит, като от 2011 г. заема длъжността главен асистент към катедра „Бизнес, инвестиции, недвижими имоти“ в ИУ-Варна.

Кандидатът има значителен преподавателски, научноизследователски и практически опит в направлението по този конкурс.

Сертифициран оценител е по правоспособностите „Недвижими имоти“ и „Земеделски земи и трайни насаждения“ със сериозен практически опит в посочените направления от повече от 15 години. От 2017 г. до момента е лектор в курсове за обучение по професията „брокер“, специалност „Недвижими имоти“ към Националното сдружение на недвижимите имоти в България.

За участие в конкурса са представени: **самостоятелен монографичен труд** (съгласно всички изисквания от чл. 71 на ПРАС в ИУ-Варна), три монографии в съавторство, една научна студия, 10 научни статии, 13 научни доклада в реферирани и индексирани издания, с научно рецензиране. Научните публикации напълно отговарят на обявения конкурс и са в сферата на икономиката и управлението на недвижимите имоти и териториите.

Представеният от кандидата комплект материали на хартиен/електронен носител е в съответствие с Правилника за развитие на академичния състав в Икономически университет – Варна и включва следните документи:

- Творческа автобиография;
- Списък на научните публикации, в т.ч. справка за изпълнението на минималните национални изисквания - наукометрични показатели;
- Справка за цитиранията;
- Резюмета на научните публикации на български и английски език;
- Публикации на хартиен/ електронен носител;
- Основен хабилитационен труд – монография;
- Справки за учебната натовареност за последните две години, съответно в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“;
- Друга документация, съгласно изискванията на Правилника за развитие на академичния състав в Икономически университет – Варна.

4. Общо описание на представените научни трудове

Кандидатът гл. ас. д-р Анна Господинова е приложила общо 28 научни публикации, от които една самостоятелна монография, участие в три монографии в съавторство, една самостоятелна студия и 23 научноизследователски разработки във вид на студия, статии и доклади. Приемат се за изготвяне на становището всички посочени 28 научни труда, като те са извън дисертацията на кандидата. От научните публикации по

конкурса 46,4% (13 бр.) са самостоятелни и останалите 64,6% са в съавторство. Относителният дял на научните публикации в чужбина е 32% (от тях 1 монография в съавторство, 4 научни доклада и 4 научни статии).

Освен посочените научни трудове се отчита и участие в 3 учебника и учебни помагала, в сферата на териториалното устройство, икономиката на недвижимата собственост и урбанистиката (с общ обем на участията 129 стандартни машинописни страници).

Представена е справка с наукомтерични показатели, от които към проблематиката на конкурса се отнасят:

- в раздел I: Монография (според чл. 71 от ПРАС на ИУ-Варна) с обем 150 стандартни машинописни страници;
- в раздел II: Монографии и студии (три монографии в съавторство и една самостоятелна студия) с общ обем лично участие 90 стандартни машинописни страници;
- в раздел III: Научни статии (в т.ч. 5 самостоятелни) с общ обем лично участие 91 стандартни машинописни страници;
- в раздел IV: Научни доклади (в т.ч. 6 самостоятелни) с общ обем лично участие – 72 стандартни машинописни страници.

За участие в конкурса е приложена справка показваща 20 цитирания на научни публикации на кандидата, от които 5 цитирания от автори в чужбина.

В научноизследователската работа на кандидата ясно се открояват приносни моменти, както по посока на теоретико методологическата рамка на управлението на недвижимата собственост, териториалното планиране, пазарът на недвижими имоти и информационната му осигуреност и др.

Основният монографичен труд, на тема „Териториално разрастване на населените места в България – съвременни измерения и управленски политики“ е с общ обем 150 страници. Публикацията представлява изследване на процесите на разрастване и застрояване на урбанизираната територия на някои населени места в България, като насочва внимание към негативните последици в икономически, социален и екологичен план за териториалното развитие и необходимостта от ясна политика на регулиране и контрол.

В първа глава на монографията са представени теоретичните и методологични въпроси на териториалното разрастване на населените места. Представена е класи-

ификация на въздействащи фактори и систематизация на международни нормативни актове.

Втора глава анализира разрастването на населените места в България, на основата на адаптирана за тази цел чуждестранна методика. Обхванат е достатъчно дълъг период за анализ на емпиричното изследване, а именно периода 2000 – 2018 г.

Трета глава насочва внимание към анализ на добри европейски практики за ограничаване разрастването на населените места. На тази основа се предлага система за мониторинг на териториалното разрастване в България на национално и регионално (областно) ниво.

Кандидатът притежава съществен практически опит и добре познава специализираната литература и нормативната рамка в областта на анализа на урбанистиката, териториалното развитие и благоустройството. Предложените инструменти и механизми за осъществяване на мониторинг и насоки към политиката в областта на териториалното развитие са аргументирани.

5. Обща оценка на учебно-преподавателската работа

От представените справки за аудиторната заетост на гл. ас. д-р Анна Господинова за последните две години се вижда максимална натовареност в ОКС „Бакалавър“ - средно по 266 ч. аудиторна натовареност годишно. В допълнение, в ОКС „Магистър“ натоварването е средно по 100 ч. аудиторна заетост годишно.

Гл. ас. д-р Анна Господинова е водила лекции по 5 учебни дисциплини в ОКС „Бакалавър“ и по 2 в ОКС „Магистър“. Всички те като тематика са в областта на обявения конкурс за доцент.

6. Идентифицирани научни приноси

В представената за участие в конкурса за „доцент“ справка, научните и научно-приложните приноси са обобщени в пет основни направления, а именно: 1) териториално разрастване на населените места в България; 2) устройствено планиране и управление на териториите, устойчиво и интегрирано градско развитие и регионално планиране; 3) развитие на териториите на малките общини в България; 4) влияние на стадионите в България върху социално-икономическото развитие на териториите и 5)

развитие на строителния бизнес, бизнеса с недвижими имоти и социалната инфраструктура.

Справката за дефинираните приноси коректно отразява основните постижения на кандидата за участие в конкурса за доцент и обогатяват съществуващите знания в посочените области.

7. Критични бележки, въпроси и препоръки

Нямам критични забележки и препоръки.

8. Заключение

Документите и материалите, представени от гл. ас. д-р Анна Живкова Господинова **отговарят на всички** изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника за развитие на академичния състав в Икономически университет – Варна.

Кандидатът в конкурса е представил **достатъчен** брой научни трудове, публикувани след материалите, използвани при защитата на ОНС „доктор“ и конкурса за заемане на длъжността „главен асистент“. В работите на кандидата има оригинални научни и научно-приложни приноси, които са получили международно признание като представителна част от тях са публикувани в списания и научни сборници, издадени от международни академични издавателства. Теоретичните разработки имат практическа приложимост, като голяма част от тях са пряко ориентирани към учебната работа. Научната и преподавателската квалификация на Анна Живкова Господинова е **несъмнена**.

Постигнатите от д-р Господинова резултати в учебната и научно-изследователската дейност, **напълно** съответстват на Правилника за развитие на академичния състав на Икономически университет – Варна.

След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове, анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях научни и научно-приложни приноси, намирам за напълно основателно да дам своята **положителна** оценка и с пълна убеденост да препоръчам на уважаемото научно жури да гласува на това ниво и да предложи до Факултетния съвет на Стопански факултет да избере гл. ас. д-р Анна Живкова Господинова на академичната длъжност „доцент“ в Икономически университет - Варна по

профессионалено направление 3.8 Икономика, научна специалност „Икономика и управление (Устройство на територията)“.

27. 10. 2022 г.

Заличена информация съгласно
Изготвил становището: ..... ЗЗЛД и регламент (ЕС) 2016/ 679

/Доц. д-р Мария Р. Станимирова/